
Hallitus**AIKA** Keskiyö 12.06.2024 klo 09:00 - 10:11**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 43	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 44	Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2027	5
§ 45	LIJ-tuki- ja ylläpitosopimuksen jatkaminen Tietoevry Finland Oy:n kanssa	11
§ 46	Yhtymäkokouksen 21.05.2024 päätösten toimeenpano	13
§ 47	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	14
§ 48	Tiedoksi merkittävät asiat	15
§ 49	Seuraava kokous	16

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Pajula Matias	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Hämäläinen Sanna	Jäsen, Helsinki	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	
	Sauri Pekka	Jäsen, Helsinki	
	Ylitalo Jaana	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistajat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Passi Kauko	Varajäsen, Kerava	
	Salmi Lilli	Varajäsen, Tuusula	
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Harju Marianna	Asiantuntija, Kauniainen	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lehmuskoski Ville	Asiantuntija, Helsinki	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Matias Pajula
puheenjohtaja

Jussi Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

12.6.2024

Pekka Sauri
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 12.6.2024.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 12.06.2024 § 43

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Pekka Saurin (varalla Jaana Ylitalo).

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2025–2027

137/02.02.00.00/2024 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027]

Hallitus 12.06.2024 § 44

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver p. 040 674 4412
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194 ja
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

HSL:n perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka liitetään yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Alustava taloussuunnitelma ja talousarvio on toimitettava jäsenkunnille lausuntoja varten viimeistään 15. kesäkuuta. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelman sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL:n strategia on lähtökohtana valmisteltaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Strategia ohjaa HSL:n toimintaa, kehittämistä ja tavoitteiden laadintaa. Nykyistä strategiakautta on jäljellä vuoden 2025 loppuun saakka, mutta myös suunnitelmavuosien tavoitteissa on huomioitu nykyisen strategian linjaukset.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2022–2025;
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026;
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2024–2025 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat; sekä
- vuoden 2023 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2024.
- Vuonna 2022 valmistunut tuottavuusohjelma

Taloussuunnitelma vuosille 2026–2027 on laadittu aiempien vuosien tapaan talousarviovuoden (2025) kustannustasoon.

Jäsenkuntia pyydetään lausunnoissaan esittämään näkemyksensä erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Infrakorvausmallista aiheutuu merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin. Miten tämä tilanne ratkaistaan nopeasti?

2. Sitoutuvatko kunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, joka tähtää 400 miljoonan nousun nousijamäärätavoitteen saavuttamiseen?

3. Mitä kunnat priorisoivat: kuntaosuuksien tasoa, hinnankorotusten minimoimista vai hyvää palvelutasoa?

4. Mikä on kunnan tavoitetaso kulkumuoto-osuuksiin (joukkoliikenne, henkilöautoilu, pyöräily, kävely) vuosina 2025–2027?

5. Millaisia toimia kunnat ovat valmiita itse tekemään, jotta joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa?**6. Ovatko kunnat halukkaita ottamaan lähimaksun käyttöön HSL-alueella helppouden ja sujuvuuden vuoksi ensimmäisessä vaiheessa yhtenäisellä hinnalla koko alueella?**

Perussopimuksen mukaan lausunto tulee antaa 31.8.2024 mennessä.

TTS-kauden keskeisissä neljässä strategisessa tavoitteessa korostuvat talouden tervehdyttäminen, asiakkaiden paluu joukkoliikenteeseen ja päästöjen vähentäminen:

- Kohti päästötöntä joukkoliikennettä
- Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa
- Kustannustehokas joukkoliikenne
- Tasapainoinen talous

Jotta saamme joukkoliikenteen käytön ennätyslukemiin, panostamme TTS-kaudella 2025–2027 erityisesti seuraaviin teemoihin:

- Kohdistamme palveluita asiakasymmärryksen ja kysyntäpotentiaalin perusteella
- Parannamme matkustajalaskentadatan laatua
- Kehitämme palveluidemme luotettavuutta ja toimintavarmuutta sekä häiriötilanteiden hallintaa
- Johdamme asiakaskokemusta systemaattisesti ja tavoitteellisesti
- Houkuttelemme uusia asiakkaita ja vahvistamme nykyisten asiakkaiden pitovoimaa.

Näiden teemojen lisäksi HSL on ottamassa vision 2030 mukaisesti vahvempaa roolia myös muiden kestävien kulkumuotojen kuin joukkoliikenteen edistämisessä. Valmistelemme parhaillaan esimerkiksi uutta kaupunkipyöräjärjestelmää yhdessä kuntien kanssa. Laadukkaat kävely- ja pyöräily-yhteydet ovat myös joukkoliikenteen etu. Kehitämme yhteistyötä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa, jotta kestävät liikkumismuodot olisivat jatkossa yhä houkuttelevampi vaihtoehto auton omistamiselle.

TALOUSSUUNNITELMA**Toimintatulot**

Toimintatulot vuonna 2025 ovat yhteensä 956,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2024 ennusteeseen verrattuna on 70,4 milj. euroa (7,9 %). Toimintatuloista vuonna 2025 43,8 % on lipputuloja ja 53,9 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevat 993,4 milj. euroa vuonna 2026 ja 1012,5 milj. euroa vuonna 2027.

Lipputulot

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu tavoitteeseen, jossa matkustajamäärät saavuttavat strategiatavoitteen mukaisen 400 milj. nousijamäärän.

Kokonaisuudessaan vuodelle 2025 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 418,6 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2025 on 40,8 milj. euroa (10,8 %) kuluvan vuoden 2024 ennustetta suurempi. Vuonna 2026 lipputulotavoite on 427,0 milj. euroa ja vuonna 2027 435,4 milj. euroa.

Kuntaosuudet

Jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina ne kustannukset, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla. Kuntaosuudet muodostuvat lipputulojen, operointikustannusten, joukkoliikenneinfran ja muiden kustannusten eristä.

Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2025 ovat yhteensä 516,0 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 55,9 % kuntaosuuksiin kohdistetuista vuoden 2025 kustannuksista (keskimääräinen subventio-% on 55,9). Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2026 ovat yhteensä 548,9 milj. euroa ja vuonna 2027 559,4 milj. euroa.

HSL:n strategiakauden tavoitteena on, että kuntaosuudet keskimäärin asettuvat 50–55 prosentin subventiotasoon. Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että subventio säilyy vuonna 2025 kohtuullisella 55,9 prosentin keskimääräisellä tasolla, vaikka aivan strategiataavoitteeseen ei kasvaneiden kustannusten vuoksi päästä. Kuntasubventiossa strategiataavoitteen saavuttaminen edellyttäisi lisäleikkauksia palvelutasoon ja hintojen korotuksia suunniteltua enemmän. Infrakorvausmallista aiheutuu merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin ja kuntaosuuksiin. HSL haluaakin lausunnossa kysyä jäsenkunnilta, miten tämä kestämaton tilanne ratkaistaan nopeasti.

Tuet ja avustukset

Valtion tuista on poistunut ilmastoperusteiset tuet ja tukia on arvioitu saatavan vain suurten kaupunkien joukkoliikennetuesta vuosittain 5,0 milj. euroa vuosina 2025–2027. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa.

Toimintamenot

Toimintamenot vuonna 2025 ovat yhteensä 962,8 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2024 ennusteesta 55,4 milj. euroa (6,1 %). Vuonna 2026 toimintamenojen arvioidaan olevan 974,9 milj. euroa ja 993,9 milj. euroa vuonna 2027.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 920,1 milj. euroa vuonna 2025, 95,6 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2026 yhteensä 931,7 milj. euroa ja 949,7 milj. euroa vuonna 2027.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2025 yhteensä 639,8 milj. euroa, joka on 66,5 % toimintamenoista. Operointikustannukset ovat 657,2 milj. euroa vuonna 2026 ja 665,6 milj. euroa vuonna 2027.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2025 on yhteensä 228,0 milj. euroa. Lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Espoossa ja Helsingissä sijaitsevaa sähköbussien latausinfraa 2,3 milj. eurolla. Kustannukset sisältävät varaukset kannusteisiin ja sähkönsiirtoon.

Infrakustannukset yhteensä ovat vuonna 2025 9,8 milj. euroa (4,4 %) suuremmat kuin vuonna 2024. Vuonna 2026 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 224,8 milj. euroa ja vuonna 2027 yhteensä 237,5 milj. euroa. Vuoden 2027 kustannusarviot tarkentuvat, kun Kruunusillat valmistuvat.

Muut ostopalvelut

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 49,9 milj. euroa vuonna 2025. Muihin palvelujen ostoon käytetään 49,8 milj. euroa vuonna 2026 ja 46,7 milj. euroa vuonna 2027.

Muiden ostopalveluiden suurin kuluerä ICT-käyttöpalvelut (26,1 milj. euroa vuonna 2025) sisältää lippu- ja informaatiojärjestelmien ohjelmistojen ja laitteiden käyttöpalveluiden sopimusmaksut, kapasiteettipalvelut ja muut vuosittaiset käyttökustannukset. Lisäksi laitehuoltokustannuksiin on varattu 3,7 milj. euroa vuonna 2025.

Ulkopuolelta ostettavia asiantuntijapalveluita käytetään omaa osaamista täydentämään silloin, kun se on strategisesti ja taloudellisesti järkevää. Vuonna 2025 ulkopuolisiin asiantuntijapalveluihin arvioidaan käytettävän 11,0 milj. euroa.

Markkinointi- ja ilmoituspalveluihin sekä erilaisiin painatuksiin käytetään 3,9 milj. euroa. Varaus sisältää asiakasviestinnän ja uusien palveluiden markkinointipalvelut. Vartiointipalveluihin käytetään 1,1 milj. euroa. Muihin palveluostoihin käytetään yhteensä 4,1 milj. euroa vuonna 2025.

Henkilöstökulut

HSL:n henkilöstömenot ovat 32,2 milj. euroa vuonna 2025, joka on 3,3 % toimintamenoista. Henkilöstömenoissa on varauduttu tiedossa oleviin kunta-alan palkkojen yleiskorotuksiin sekä lisärekrytointeihin, joilla vahvistetaan erityisesti teknologian kyvykkyyksiä, varmistetaan laadukkaampia teknologiavalintoja sekä laadukkaampaa toiminnan kehitystä. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

Muut kustannukset

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2025 varattu 0,9 milj. euroa. Vuosina 2026 ja 2027 0,7 milj. euroa vuosittain.

Vuokramenot vuonna 2024 ovat 5,3 milj. euroa. Vuokramenot sisältävät HSL:n toimitilojen vuokra- ja vastikekustannusten lisäksi Pasilan aseman, Ojangon varikon ja kuljettajien sosiaalitulojen vuokratukustannuksia.

Muut menot vuonna 2025 ovat 4,3 milj. euroa. Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan noin 2,3 milj. euroa vuosina 2025–2027. Muihin menoihin sisältyvät myös HSL:n myyntikanavista aiheutuvat maksamisen kulut kuten luottokortti- ym. provisiot, joiden arvioidaan olevan TTS-kaudella 1,6 milj. euron luokkaa vuosittain.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja –ja kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan vuonna 2025 -6,2 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoitustuotot ja –kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2027 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan kustannukset takaisinmaksuerinä rahoituslaskelmassa ja korkoina tuloslaskelmassa. Tätä lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 28,9 milj. euroa, jota lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain.

Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta uuden talousarviolainan nostoon. Uuden lainan nostotarvetta arvioidaan vuosittain TTS-valmistelun yhteydessä.

Rahoituksen nettotuottojen arvioidaan olevan 1,6 milj. euroa vuosittain vuosina 2025–2027. Tuottoja arvioidaan saatava kassavarojen lyhytaikaisista sijoituksista. Ylimääräisten kassavarojen sijoituksissa noudatetaan HSL:n hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa. Sijoituksia tehdään lyhytaikaisesti vain kassavarojen turvaamiseksi.

HSL:n yhtymäkokous päättää vuosittain jäsenkunnille maksettavan peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta. Yhtymäkokous on päättänyt vuosittain myös kuntakohtaisesta ylijäämästä maksamisesta tai alijäämästä perittävästä korosta. Alustava TTS-suunnitelma ei sisällä varausta näiden korkojen maksamiseen.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on -4,7 milj. euroa alijäämäinen, eikä se riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat 17,0 milj. euroa vuonna 2025.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 22,1 milj. euroa vuonna 2025, 20,4 milj. euroa vuonna 2026 ja 20,1 milj. euroa vuonna 2027. Investoinneissa painottuu HSL-sovelluksen jatkokehittämisen lisäksi matkustajainformaatiojärjestelmän uudistaminen sisältäen laitteet ja ohjelmistot. Myös lipputilihankkeeseen panostaminen on isossa roolissa.

Poistoihin on budjetoitu 17,0 milj. euroa vuodelle 2025, 20,1 milj. euroa vuodelle 2026 ja 20,1 milj. euroa vuodelle 2027. Poistomenojen arvioidaan kasvavan, kun uusi lipputilihanke valmistuu ja on täysimääräisesti tuotantokäytössä.

Tilikauden 2024 tulokseksi on budjetoitu 21,7 milj. euron alijäämä, joka voidaan kattaa edellisiltä vuosilta kertyneistä ylijäämistä.

Ehdotus

Hallitus päättää pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkeja ja Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan kuntia 31.8.2024 mennessä antamaan lausuntonsa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän taloussuunnitelmaehdotuksesta 2025–2027. Lausunnoissa pyydetään ottamaan kantaa erityisesti seuraaviin asioihin:

- a) Infrakorvausmallista aiheutuu merkittäviä kustannuspaineita lippujen hintoihin. Miten tämä tilanne ratkaistaan nopeasti?
- b) Sitoutuvatko kunnat tavoitelähtöiseen budjetointiin, joka tähtää 400 miljoonan nousun nousijamäärätavoitteen saavuttamiseen?
- c) Mitä kunnat priorisoivat: kuntaosuuksien tasoa, hinnankorotusten minimoimista vai hyvää palvelutasoa?
- d) Mikä on kunnan tavoitetaso kulkumuoto-osuuksiin (joukkoliikenne, henkilöautoilu, pyöräily, kävely) vuosina 2025-2027?
- e) Millaisia toimia kunnat ovat valmiita itse tekemään, jotta joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa?
- f) Ovatko kunnat halukkaita ottamaan lähimaksun käyttöön HSL-alueella helppouden ja sujuvuuden vuoksi ensimmäisessä vaiheessa yhtenäisellä hinnalla koko alueella?

Käsittely

Hallituksen jäsen Heli Halava ehdotti, että talous- ja toimintasuunnitelman liitettä 3 muokattaisiin. Halavan vastasehdotus on liitetty pöytäkirjaan. Hallituksen jäsenet Mia Laiho ja Sirpa Kauppinen kannattivat ehdotusta.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, suoritettiin äänestys. Ne, jotka kannattivat esittelijän ehdotusta, äänestivät JAA ja ne, jotka kannattivat Halavan tekemää ehdotusta, äänestivät EI. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Aura, Brax, Hämäläinen, Kauppila, Liukkonen, Pajula, Rajala, Rydman ja Sauri) ja 4 EI ääntä (Halava, Kauppinen, Laiho ja Ylitalo). Tyhjiä ääniä annettiin 1 (Månsson). Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen voittaneen äänestyksen ja tulleen hallituksen päätökseksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

Liitteet

1. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2027
2. Heli Halavan vastaehdotus § 44

LIJ-tuki- ja ylläpitosopimuksen jatkaminen Tietoevry Finland Oy:n kanssa

328/02.08.00/2022 [LIJ-tuki- ja ylläpitosopimuksen jatkaminen Tiedon kanssa]

Hallitus 12.06.2024 § 45

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Tuomas Savikangas, p. 040 484 2681
Yksikön päällikkö Krister Karpinen, p. 040 136 9481

Hankinnan tausta

Hankinnan kohteena on Lippu- ja informaatiojärjestelmän (LIJ) tuki ja ylläpito nykyiseltä toimittajalta Tietoevry Finland Oy:ltä. LIJ on HSL:n toiminnan kannalta kriittinen järjestelmä, jonka toimivuus on edellytys lipunmyynnin sekä matkustajainformaation saatavuudelle kaikissa HSL:n palveluissa. Sopimuksen arvioitu kustannus on noin 18 miljoonaa euroa ilman arvonlisäveroa. Sopimus on toistaiseksi voimassa ja se irtisanotaan, kun HSL on saanut tehtyä järjestelmää korvaavat hankinnat. Sopimus sisältää lisäksi mekanismin, jolla sopimuksen osakokonaisuuksia voidaan irtisanoa sitä mukaa, kun korvaavat palvelut saadaan otettua käyttöön.

LIJ-tuki- ja ylläpitosopimuksen nykyinen sopimuskausi päättyy 31.12.2024. Hankinnan tarkoituksena on varmistaa kokonaisjärjestelmän käyttö sekä siihen liittyvä tuki ja ylläpito, kunnes järjestelmä saadaan korvattua. Järjestelmäkokonaisuus on laaja ja kompleksinen, eikä sen korvaaminen nykyisen sopimuskauden puitteissa ole mahdollista. HSL on aloittanut korvaavien ratkaisuiden suunnittelun, hankinnat sekä käyttöönotot.

Hankintamenettely

HSL soveltaa toiminnassaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). Hankinta ylittää erityisalojen hankintalain 13 §:n mukaisen kynnyksarvon. Erityisalojen hankintalain 43 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan. Lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Hankinta toteutetaan suorahankintana Tietoevry Finland Oy:ltä, koska se on nykyisenä toimittajana palvelun ainoa mahdollinen toimittaja. Toimittaja on toteuttanut alkuperäisen hankinnan kokonaisvastuullisena toimittajana. Tämän vuoksi palveluiden operatiivinen hallinta ja kehitys, mukaan lukien käytetty PKI-ratkaisu, integraatioalusta ja palveluväylä, ovat täysin riippuvaisia toimittajan tarjoamista ratkaisuista. Näihin ratkaisuihin liittyy kiinteästi toimittajan liikesalaisuuksia, joita ei voida luovuttaa kilpailijoille. Näiden osien korvaaminen tulisi siten kohtuuttoman kalliiksi eikä olisi järkevää tilanteessa, jossa on jo käynnissä uusien ratkaisujen käyttöönotto, joiden myötä näitä riippuvuuksia puretaan.

Lippu- ja informaatiojärjestelmän ylläpito on aiemmin yritetty hankkia kilpailuttamalla. Hankintailmoitus, jossa pyydettiin osallistumishakemuksia neuvottelumenettelyyn hyväksymiseksi, julkaistiin 5.7.2022. Toimitusjohtajan hankintapäätöksellä

08.09.2022 § 73 neuvottelumenettelyyn hyväksyttiin kaksi osallistumishakemuksensa jättänyttä ehdokasta. Neuvottelumenettelyn aikana kävi ilmeiseksi, että kilpailutettava kokonaisuus on liian laaja, eikä hankintamenettelyn jatkaminen ole taloudellisesti tai järjestelmän toimivuuden kannalta mielekästä. Näin ollen hankinta keskeytettiin toimitusjohtajan päätöksellä 01.12.2022 § 82.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain (1398/2016) 122 §:n mukaisesti solmia aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun suoramarkintaa koskeva ilmoitus on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotus

Hallitus päättää hankkia lippu- ja informaatiojärjestelmän tuki- ja ylläpitopalvelun Tietoevry Finland Oy:ltä.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Yhtymäkokouksen 21.05.2024 päätösten toimeenpano

51/00.00.01/2024 [Yhtymäkokoukset vuonna 2024]

Hallitus 12.06.2024 § 46

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

HSL:n perussopimuksen 3 §:n mukaan kuntayhtymän ylintä päätäntävaltaa käyttää yhtymäkokous. HSL:n kevään yhtymäkokouksessa 21.05.2024 käsiteltiin seuraavat asiat:

- Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen
- Arviointikertomus vuodelta 2023
- Tarkastuslautakunnan esitys yhtymäkokoukselle tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä
- Sidonnaisuusilmoitukset

Kuntalain 96 §:ssä säädetään valtuuston päätösten täytäntöönpanosta. Säännöstä sovelletaan kuntayhtymässä yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpanoon. Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Hallintosäännön 3 §:n mukaan hallitus vastaa yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Ehdotus Hallitus päättää

a) todeta, että 21.05.2024 pidetyn yhtymäkokouksen päätökset ovat syntyneet lainmukaisessa järjestyksessä, eivät mene yhtymäkokouksen toimivaltaa ulommaksi eivätkä muutoinkaan ole lainvastaisia; sekä

b) panna yhtymäkokouksen päätökset täytäntöön.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 12.06.2024 § 47

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, puh. 040 594 2747

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 13.5.2024–31.5.2024.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 12.06.2024 § 48

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto Koillis-Kytömaan OAS:sta
- Valimon asemanseudun asemakaavan muutos
- Merihaan suunnitteluperiaatteet
- Lausunto Keravan rakennusjärjestysluonnoksesta
- Lausunto liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Lausuntopyyntö taksisäätelyn arviomuistiosta
- Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Lisäksi tiedoksi annetaan hallituksen vuosikello.

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausunto Koillis-Kytömaan OAS:sta (115/10.02.03/2024)
Valimon asemanseudun asemakaavan muutos (120/10.02.03/2024)
Merihaan suunnitteluperiaatteet (102/10.02.03/2024)
Lausunto Keravan rakennusjärjestysluonnoksesta (105/10.02.03/2024)
Lausunto liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (87/03.00.00.00/2024)
Lausuntopyyntö taksisäätelyn arviomuistiosta (142/00.04.02/2024)
Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta (279/00.04.02/2023)
Hallituksen vuosikello

Seuraava kokous

Hallitus 12.06.2024 § 49

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 3.9.2024 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 27.8.2024 klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 43, § 44, § 46, § 47, § 48, § 49

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 45

Oikaisuohje ja valitusosoitus suoramarkinta-asiassa (§ xx, xx...)

I Oikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä asianosainen eli taho, jota asia koskee.

Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi erityisalojen hankintalain 122 §:ssä tarkoitetun suoramarkintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asianosaisen on katsottava saaneen tiedon hankintayksikön päätöksestä, kun ilmoitus on julkaistu. Hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)

Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL

Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki

Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen viireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi erityisalojen hankintalain 122 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on hankintalain 147 §:n 4 momentin mukaan tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja kotikunta
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
5. postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan lähettää.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300

Faksinumero: 029 56 43314

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6350 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 500 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.